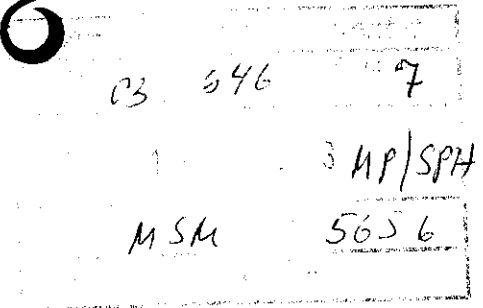

LANDBRUKSDEPARTEMENTET
AVDELING FOR MATPOLITIKK
POSTBOKS 8007 DEP
0030 OSLO

Ref:

Var ref:

200301196 IP TR

Dato:

14.10.2003

Forslag til endringer i forskrift om plantevernmidler

Viser til telefonisk kontakt med Deres Marianne Smith.

Landbrukstilsynet har innarbeidet forslag til endringer i ovennevnte forskrift utfra to hensyn:

- Som følge av biociddirektivet (98/8/EF), gi hjemmel til å regulere bruk av biocider som faller inn under Eus definisjon av plantevernmidler. Det betyr at midler som nyttes forebyggende i en plantevernsituasjon, dvs desinfeksjonsmidler til lagerrom, vekstmedium eller næringsløsning med mer, samt midler mot rotte og annet utøy som kan gjøre skade på lagrede vegetabiler eller planteprodukter vil bli regulert av regelverket for plantevernmidler.
- Foreta nødvendige endringer i avgiftssystemet for plantevernmidler etter at systemet nå har fungert i snart 5 år.

I tilknytning til siste punkt, er det også hensiktsmessig å ta inn i forskriften detaljerte retningslinjer som beskriver hvordan avgift for enkeltpreparater skal beregnes. Dette tas inn som vedlegg 2 i forskriften.

Forskriftsutkastet er utarbeidet etter mal for endringsforskrift. Forskriftsteksten er dessuten justert som følge av matloven. Det har ført til at forvaltningsnivået er angitt bl.a. nå det gjelder fastsetting av avgift for plantevernmidler. Dessuten er kontrollavgift endret til kontrollgebyr. Disse endringene må eventuelt justeres på nytt før det sendes ut på ordinær høring, avhengig av hva den endelige ordlyden skal være.

Det er ønskelig at forskriftsendringene gjøres gjeldende fra 1.1.2004. Dette blir sammenfallende med dato for regulering av de øvrige biocidene som ivaretas av SFT.

200301196 IP TR_1510_1119

Landbrukstilsynet kan forestå høringen dersom Landbruksdepartementet ønsker det.

Med hilsen

Ellen Mari Grande
avdelingsdirektør

Terje Røyneberg
seksjonssjef

Vedlegg:

- Utkast til forskrift om endring av forskrift om plantevernmidler av 14. des. 2000
- Vedlegg 2 – retningslinje for klassifisering av plantevernmidler i avgiftsklasser differensiert etter helse- og miljøegenskaper, og retningslinje for fastsettelse av normert arealdose.
- Kommentarer til endringsforslagene.
- Forslag til høringsbrev inkl høringsliste.

Forskrift om endring av forskrift om plantevernmidler av 14 desember 2000.

§ 1 skal lyde:

Denne forskrift fastsetter krav og angir bestemmelser vedr. tilvirking, import, salg og bruk av plantevernmidler. Bestemmelsene gjelder ikke for omsetning eller bruk til vitenskapelig formål.

§ 2; det settes inn nytt ledd 2a som skal lyde:

a) Plantevernmiddel; Stoff eller preparat, herunder biologisk preparat eller organisme som blir utgitt for å kunne verne mot, hemme eller forebygge angrep av planteskadegjørere. Likeledes stoff eller preparat som blir utgitt for:

- *å regulere planteveksten med unntak for gjødselstoffer,*
- *å virke mot skadegjørere på tømmer,*
- *å drepe eller hemme uønsket vekst av blad og ris,*
- *å kontrollere uønsket vegetasjon utenom kulturjord,*
- *å øke virkningen av andre plantevernmidler.*

De øvrige leddene i paragrafen tilordnes nye bokstaver

§ 29 ledd b skal lyde:

Kontrollgebyr for det enkelte preprat beregnes utfra den til enhver tid fastsatte gebyr pr. normert arealdose. Makrobiologiske preparater er unntatt fra kontrollgebyr. Gebyr pr. normert arealdose (basisgebyret) fastsettes av Landbruksdepartementet. Det regionale Mattilsynet på Ås beregner kontrollgebyr for det enkelte preparat.

§ 30 skal lyde:

Miljøavgift:

Miljøavgiften for det enkelte preparat skal beregnes ut fra den til enhver tid fastsatte avgift per. normert arealdose, samt den avgiftsklasse preparatet er plassert i. Avgiften pr. normert arealdose (basisavgiften) fastsettes av Landbruksdepartementet. Klebemidler og andre tankblandingsmidler, samt makrobiologiske preparater er unntatt fra miljøavgift. Det regionale Mattilsynet på Ås beregner miljøavgiften for det enkelte preparat.

Avgiftsklassene inneholder følgende preparatgrupper:

Avgiftsklasse 1 (preparater med lav helse- og miljørisiko)

Avgiftsklasse 2 (preparater med lav helserisiko og middels miljørisiko, eller middels helserisiko og lav miljørisiko)

Avgiftsklasse 3 (preparater med middels helse- og miljørisiko, eller lav helserisiko og høy miljørisiko, eller høy miljørisiko og lav helserisiko)

Avgiftsklasse 4 (preparater med middels helserisiko og høy miljørisiko, eller høy helserisiko og middels miljørisiko)

Avgiftsklasse 5 (preparater med høy helse- og miljørisiko)

Avgiftsklasse 6 (hobbypreparater som er konsentrerte)

Avgiftsklasse 7 (hobbypreparater som foreligger i bruksferdig stand)

Det regionale Mattilsynet på Ås fastsetter avgiftsklassen for hvert godkjent preparat i henhold til retningslinjer angitt i vedlegg til denne forskrift.

Mattilsynet fastsetter nærmere bestemmelser om oppkreving, innbetaling m.v. for gebyrer og avgiftene under §§ 29 og 30.

Vedlegg 2 (til forskrift om plantevernmidler)

Retningslinjer for klassifisering av plantevernmidler i avgiftsklasser differensiert etter helse- og miljøegenskaper, og retningslinje for fastsettelse av normert arealdose.

1. Generelt

Gebyrer og avgift for plantevernmidler er omtalt i §§ 29 og 30 i denne forskrift. De følgende retningslinjer angir i detalj hvordan avgiften beregnes på preparatnivå. Retningslinjene er i store trekk bygget på internasjonalt aksepterte kriterier for helse og miljø. Retningslinjene gjelder for alle plantevernmidler som er avgiftsbelagt i henhold til forskrift om plantevernmidler. Nytteinsekter, -midd og -nematoder er fritatt for kontrollgebyr og miljøavgift.

2. Avgiftsklassifisering for helse

2.1. Iboende egenskaper

Med utgangspunkt i iboende egenskaper vil preparater inndeles i 4 klasser for potensiell helsefare. Fareklassene meget giftig (T+), giftig (T), helseskadelig (Xn), etsende (C) og irriterende (Xi) brukes i inndelingen under.

Klasse 1: Preparater med lav potensiell fare:

- Preparater uten R-setninger for helsefare

Klasse 2: Preparater med middels potensiell fare:

- Helseskadelige (Xn) preparater som ikke inngår i klasse 3.
- Preparater klassifisert som irriterende (inkl. allergi) (Xi).
- Preparater som inneholder allergifremkallende stoff med deklarasjonsplikt på etiketten.
- Preparater merket med:
 - R33 Kan opphopes i kroppen ved gjentatt bruk
 - R64 Kan skade barn som får morsmelk

Klasse 3: Preparater med høy potensiell fare:

- Preparater merket meget giftig (T+) eller giftig (T)
- Preparater merket etsende (C)
- Preparater som er helseskadelige (Xn) og som er merket med:
 - R39 Fare for alvorlig varig helseskade
 - R68 Mulig fare for varig helseskade
 - R48 Alvorlig helsefare ved lengre tids påvirkning
 - R62 Mulig fare for skade på forplantningsevnen
 - R63 Mulig fare for fosterskade
 - R40 Mulig fare for kreft

Klasse 4: Preparater med meget høy potensiell helsefare:

- Preparater med to eller flere av følgende risikosekninger:
R23, R24, R25, R26, R27, R28, R39, R40, R45, R48, R49, R60, R61,
R62, R63 eller R68.

2.2. Eksponering

Typiske eksponeringssituasjoner hvor brukeren kan utsettes for plantevernmidler er ved utblanding av preparat, under selve spredningen (ofte sprøyting) av ferdig blandet preparat og ved arbeid med behandlet plantemateriale. Under blandingen er en eventuell eksponering avhengig av konsentrasjon av virksomt stoff i preparatet, antall utblandinger og formuleringstypen. Formuleringstypen har stor betydning i denne sammenhengen, og vil tillegges vekt. For spredningen vil eksponeringsgrad være avhengig av forhold som konsentrasjonen av virksomt stoff i den ferdig blandede sprøytevæska, behandlingsdosen, sprøytet areal og spesielt spredemetode.

Foreløpig tas det bare hensyn til formuleringstype og spredemetode for å få med en eksponeringsdimensjon i det videre klassifiseringsarbeidet. Med hensyn til eksponeringen under utblanding kan preparater inndeles, avhengig av formuleringstypen, i en klasse for lav eksponering (faktor 1) og en for høy eksponering (faktor 3).

- Eksempler på formuleringer som kan gi lav eksponering ved utblanding: Beisemidler brukt i godkjente anlegg, bruksferdige løsninger, granulater, vannløselige tableter og vannløselige poser.
- Eksempler på formuleringer som kan gi høy eksponering ved utblanding: Emulsjoner, pulvere, suspensjoner og andre løselige konsentrater.

Likeledes kan det avhengig av spredemetode deles inn i en klasse for lav eksponering (faktor 1) og en klasse for høy eksponering (faktor 2). Utblanding har altså en høyere faktor, og tillegges mer vekt enn spredning da det under utblanding jobbes med konsentrert preparat og det lett kan søles. Spredemetode er bl.a. avhengig av kulturen plantevernmidlet brukes i. For preparater som er godkjente for flere kulturer brukes den samme metoden som ved beregning av normert arealdose, dvs. en bruker den eller de største kulturene som til sammen utgjør 50 % eller mer av bruksområdet. I tilfeller hvor det er flere store kulturer tar en den som gir størst potensiell eksponeringsgrad.

- Eksempler på sprøytemetoder som kan gi lav eksponering: Beising i godkjente anlegg, tåkegenerator, gassing, granulatspreder, tunnelsprøyting i skogplanteskoler.
- Åkersprøyte med spredebom vurderes i forhold til arbeidstrykket. Høyt arbeidstrykk gir små partikler som lett virvles opp og gir høy eksponering av sprøytemannskapet. Slike vurderinger må Landbrukstilsynet gjøre fra sak til sak.
- Eksempler på sprøytemetoder som kan gi høy eksponering: Rygg(tåke)sprøyte, traktormontert tåkesprøyte, manuell trykksprøyte.

2.3. Helseklasser

Med utgangspunkt i iboende egenskaper og de ovennevnte eksponeringsbetraktninger, kan følgende tabell settes opp (tallene i parentes angir faktorer). Samlet eksponering fremkommer ved å multiplisere faktoren for utblanding med faktoren for sprøyting. Totalt scoringstall fremkommer ved å multiplisere den samlede eksponeringsfaktoren med faktoren for iboende egenskaper.

Iboende egenskaper	Eksponeringsgrad			
	<i>Under blanding</i>			
	Lav (1)		Høy (3)	
	<i>Under sprøyting</i>		<i>Under sprøyting</i>	
	Lav (1)	Høy (2)	Lav (1)	Høy (2)
Lav (1)	1	2	3	6
Middels (2)	2	4	6	12
Høy (4)	4	8	12	24
Meget høy (8)	8	16	24	48

Preparater vil etter dette kunne inndeles i tre helseklasser:

Helseklasse	Scoringstall for helse
Lav*	<8
Middels	8-16
Høy	>16

* Unntak:

- Veksthus- eller beisemidler som har høy akutt giftighet dermalt eller ved inhalasjon (T eller T+), eller som gir kronisk skade/kreft, reproduksjonsskade/fosterskade eller skade på arvemateriale. Disse skal plasseres i middels helseklasse på grunn av risiko for helseskader ved arbeid med behandlet plantemateriale eller ved håndtering av beiset såvare og rengjøring av beisemaskiner.
- Preparater med virksomme stoffer som brytes ned til metabolitter som gir kronisk skade/kreft, reproduksjonsskade/fosterskade eller skade på arvemateriale. Disse skal plasseres i middels helseklasse.

3. Avgiftsklassifisering for miljø

3.1. Meitemark

EUs arbeidsgruppe FOCUS (1997) har anbefalt en enkel modell for beregning av konsentrasjon i jord rett etter sprøyting (predicted initial environmental concentration, PIEC). TER (toxicity exposure ratio) for meitemark beregnes deretter ved å dele giftighet (14dager LC50) på PIEC.

Når det gjelder meitemark har EPPO (European and Mediterranean Plant Protection Organisation) definert en terskelverdi for akutt TER på 100, mens EU (Uniform Principles) har definert en

terskelverdi på 10. På grunnlag av beregnet TER defineres et scoringstall T_m (Terrestrisk - mei-temark) i henhold til tabellen nedenfor:

TER basert på 14d LC50	T_m
>100	0
10-100	2
<10	4

3.2. Bier og andre leddyr

EUs Uniform Principles definerer farekvotienter for oral eksponering (Q_{ho} - Hazard Quotient for Oral exposure) og for kontakteksponering (Q_{hc} - Hazard Quotient for Contact exposure) av bier som dose (g/ha) delt på hhv. oral- eller kontaktgiftighet (LD50, $\mu\text{g}/\text{bie}$), og har gitt en terskelverdi på 50. Med dette som utgangspunkt tar man den høyeste av farekvotientene og definerer et scoringstall T_b (Terrestrisk - bie) i henhold til tabellen nedenfor.

Q_{ho} eller Q_{hc}	T_b
<50	0
50-1000	1
>1000	2

I tillegg plusses på 2 poeng dersom preparatet skal merkes "Giftig for insekter" i henhold til egne kriterier for merking.

3.3. Fugl

I EUs (2002) guidance-dokument for fugl og pattedyr angis flere trinn i risikovurdering for fugl. Vi velger trinn 1 som er standardisert realistisk "worst case" og standard eksponeringsscenarie for plantespisende fugl. Vi har valgt mellomstor fugl med en kroppsvekt på 300 gram som standard. Fuglens daglige opptak av et stoff er gitt ved ligningen:

$$ETE = FIR/kroppsvekt \times C$$

ETE = Estimert daglig opptak

FIR = Fôrinntak (Food Intake Rate)

C = Konsentrasjon av stoffet i dietten

I henhold til tabell i guidance-dokumentet settes FIR til 228 g/dag for den aktuelle fugletypen. For beregning av rester av plantevernmiddel i vegetasjonen (C) brukes 90 percentilen av den opprinnelige konsentrasjonen. Denne kalles RUD (residue unit dose) og er gitt som 87 kg/ha for vårt scenario. For å få konsentrasjonen (C) må RUD multipliseres med dosering i kg/ha. Vi får derfor formelen:

$$ETE = 0,76 \times 87 \times \text{dose (kg/ha)} = 66,12 \times \text{dose (kg/ha)}$$

ETE tilsvarer PIEC som brukes for å beregne TER ved å dele akutt giftighet på PIEC. EUs Uniform Principles har definert en terskelverdi for fugl når det gjelder TER på 10 i akutte og subakutte forsøk. Den laveste TER-verdien beregnet for den mest følsomme arten brukes til å definere et scoringstall Tf (Terrestrisk - fugl) i henhold til tabellen nedenfor:

TER	Tf
>10	0
1-10	2
<1	4

3.4. Akvatiske organismer

Tilførsel til overflatevann vil hovedsakelig kunne forekomme ved sprøyteavdrift, ved overflateavrenning eller ved avrenning i dreneringssystemer. EUs arbeidsgruppe FOCUS (2002) har anbefalt tre ulike trinn (step 1 – 2 - 3) for beregning av konsentrasjonen av plantevernmidler i overflatevann og i sedimenter. Som en screening har vi valgt å følge anbefalingene og beregningene i trinn 1, som legger sammen tilførsel fra drift, overflateavrenning, erosjon og/eller drenering, og bruker dette til å beregne forventet miljøkonsentrasjon, PEC (predicted environmental concentration). For at systemet ikke skal bli for komplisert har vi valgt å ikke ta hensyn til gjentatte behandlinger, og det ses bare på vannfasen (ikke sedimentene).

Det skal alltid være innlevert effektstudier på alger, pelagisk invertebrater (dafnier) og fisk i forbindelse med godkjenning av plantevernmidler. I tillegg kan det være innlevert forsøk med vannplanter og sedimentlevende invertebrater. Det beregnes TER-verdi for alger/vannplanter og dafnier/fisk ved å dele giftigheten (LC50/EC50) på PEC fra FOCUS-scenariet omtalt ovenfor.

EU har i Uniform Principles definert terskelverdier i forhold til TER. For akutte studier på dafnier og fisk er verdien 100, mens den er 10 for kroniske studier og for forsøk med alger og vannplanter. Med dette som utgangspunkt gis det en score for alger/vannplanter og en for dafnier/fisk i henhold til tabellene nedenfor.

TER basert på forsøk med alge eller vannplante	A/V
>10	0
1-10	1
0,1-1	2
0,01-0,1	3
<0,01	4

TER basert på akutt-forsøk med dafnie eller fisk	D/F
>100	0
10-100	1
1-10	2
0,1-1	3
<0,1	4

3.5. Utvasking

Modellen SCI-GROW (EPA 2001) beregner en score for fare for utvasking på grunnlag av dosering, mobilitet (Koc) og persistens (DT50). Dette brukes til å gi scoringstall U for utvasking i henhold til tabellen nedenfor:

SCI-GROW	U
<5	0
5-20	1
20-100	2
100-500	3
>500	4

3.6. Persistens i jord

Hvert stoff får en persistensfaktor *P* i henhold til tabellen nedenfor basert på halveringstid i jord og dosering:

DT50 (dager)	Dosering			
	<10 g ai/daa	10-100 g ai/daa	100-200 g ai/daa	>200 g ai/daa
<10	0	0	0	0
10-30	0	0	0,5	1
30-60	0,5	1	1,5	2
60-200	1,5	2	2,5	3
200-365	2,5	3	3,5	4
>365	4			

3.7. Bioakkumulering

Scoringstall (B) for bioakkumulering fås i henhold til tabellen nedenfor basert på log Pow og halveringstid i jord. Tall i parentes angir vekt faktor for den enkelte egenskap, og totalt scoringstall fås ved å multiplisere disse.

Persistens i jord, DT50	log Pow <3 (0)	log Pow 3-4 (1)	log Pow >4 (2)
<1 dag (0)	0	0	0
1-10 dager (0,5)	0	0,5	1
10-60 dager (1)	0	1	2
60-200 dager (1,5)	0	1,5	3
>200 dager (2)	0	2	4

3.8. Formuleringstype

For å ta høyde for fare for søl ved utblanding gis det scoringstall F for formuleringstype i henhold til nedenstående:

Formuleringstype	F
Vannløselige poser, vannløselige tabletter	0
Granulater	2
Emulsjoner, pulvere, suspensjoner og andre løselige konsentrater	4

3.9. Valg av parametre

Dose: Normert arealdose (NAD) brukes som dosering i alle beregninger.

Kultur: For beregning av sprøyteavdrift har kulturens høyde meget stor betydning. Den/de kulturene som danner grunnlag for normert arealdose brukes.

Giftighet: Ved valg av verdi for giftighet (LC50/LD50/EC50) tas utgangspunkt i den mest følsomme standardart i laboratorieforsøk. Dersom dette mangler kan resultater fra evt. andre innleverte forsøk brukes.

Adsorpsjon i jord: Som Koc brukes gjennomsnitt av alle resultater fra standard laboratorieforsøk. Forsøk med jordtyper som helt klart ikke er relevant for norsk jordbruksjord, f.eks. med veldig høyt organisk innhold kan utelates.

Persistens i jord: Som DT50 brukes gjennomsnitt av alle resultater fra standard laboratorieforsøk ved romtemperatur. Jordtyper som helt klart ikke er relevante for norske forhold kan utelates. Mange stoffer viser betydelig høyere persistens i feltforsøk under nordiske forhold enn i labforsøk, men det er vanskelig å ta hensyn til dette da denne type forsøk mangler for mange stoffer og vil gjøre sammenligning umulig.

3.10. Miljøklasser

Totalt scoringstall beregnes for hvert virksomt stoff i hvert enkelt preparat i henhold til nedenstående formel. På den måten kan et stoff som inngår i flere preparater få ulike scoringstall tilpasset den aktuelle dosering og bruksområde. For preparater med flere virksomme stoffer brukes det høyeste tallet for hvert av punktene til totalt scoringstall for preparatet.

$$\text{Totalt scoringstall} = \text{Mm} + \text{Ld} + \text{Fu} + \text{A/V} + \text{D/F} + \text{U} + \text{P} + \text{B} + \text{F}$$

- Mm = Scoringstall for meitemark
 Ld = Scoringstall for bier og andre leddyr
 Fu = Scoringstall for fugl
 A/V = Scoringstall for alger og vannplanter
 D/F = Scoringstall for dafnier og fisk
 U = Scoringstall for utvaskingspotensiale
 P = Scoringstall for persistens
 B = Scoringstall for bioakkumulering
 F = Scoringstall for formuleringstype

En del preparater har en så spesiell bruksmåte eller har så spesielle egenskaper, at formelen ikke passer. Eksempler på dette er beisemidler, veksthusmidler og mikrobiologiske midler. Da miljørisikoen ved bruk av disse preparatene anses være lav, plasseres de automatisk i laveste miljøklasse uten beregninger.

På grunnlag av preparatenes totale scoringstall plasseres de i en av tre miljøklasser i henhold til nedenstående tabell:

Miljøklasse	Scoringstall for miljø*
Lav	
Middels	
Høy	

*Graderingen av scoringstall for miljø vil bli fastsatt etter at scoringstall for alle preparatene er beregnet.

4. Avgiftsklasser

4.1. System

Hvert preparat kan plasseres i en av tre helseklasser og en av tre miljøklasser som beskrevet ovenfor. På grunnlag av dette plasseres preparatene i avgiftsklasser i henhold til oppsettet nedenfor.

Totalt antall avgiftsklasser er totalt 7, hvor 5 klasser er for ordinære yrkespreparater. Avgiftsklassene for hobbypreparatene er klasse 6 og 7. Beisemidler og mikrobiologiske midler plasseres i laveste miljøklasse, men vil kunne plasseres i høyere helseklasse basert på preparatenes helserisiko.

Avgiftsklasse 1 (^{*)} x basisavgiften):

Preparater med lav helse- og miljørisiko.

Avgiftsklasse 2 (^{*)} x basisavgiften):

Preparater med lav helserisiko og middels miljørisiko eller middels helserisiko og lav miljørisiko.

Avgiftsklasse 3 (^{*)}x basisavgiften):

Preparater med lav helserisiko og høy miljørisiko eller middels helserisiko og middels miljørisiko eller høy helserisiko og lav miljørisiko.

Avgiftsklasse 4 (^{*)} x basisavgiften):

Preparater med høy helserisiko og middels miljørisiko eller middels helserisiko og høy miljørisiko.

Avgiftsklasse 5 (^{*)}x basisavgiften):

Preparater med høy helse- og miljørisiko.

Avgiftsklasse 6 (50 x basisavgiften):

Konsentrerte hobbypreparater.

Avgiftsklasse 7 (150 x basisavgiften):

Bruksferdige hobbypreparater.

^{) Merknad: En forutsetning for avgiftsomleggingen er at det totale avgiftsnivået skal være uendret. Faktorene for de ulike avgiftsklassene for yrkespreparater står foreløpig åpne men vil bli satt inn på et senere tidspunkt i høst og etter at alle preparatene er plassert i avgiftsklasser.}*

5. Normert arealdose (NAD)

5.1. Generelt

For alle plantevernmidler må det fastsettes en normert arealdose (NAD) som gjør det mulig å beregne avgift per kg eller liter av de enkelte preparatene. NAD vil i stor grad påvirke avgiften for det enkelte preparat, og kan i enkelte tilfeller også ha betydning for klassifiseringen av preparatet.

5.2. Beregningsobjekt

Planteforsk Plantevernet foreslår en NAD for hvert plantevernmiddel som skal vurderes eller revideres.

5.3. Hovedregel for fastsettelse av NAD

NAD fastsettes ved at det tas utgangspunkt i høyeste tillatte dose i den eller de arealmessig største kulturen(e) som alene eller til sammen utgjør minst 50% av det arealet preparatet benyttes på.

5.4. Valg av bruks-/ virkeområde ved fastsettelse av NAD.

Et preparat kan ofte benyttes i flere kulturer og til flere bekjempelsesformål. Det er derfor nødvendig først å klarlegge hva som er det/ de største bruksområdene eller bekjempelsesformål som til sammen utgjør minst 50% av den totale bruken. Dersom bruksstatistikk ikke foreligger, brukes arealstatistikk for produksjonstilskudd eller lignende.

- 5.4.1. For preparat der et bruksområde alene ikke utgjør minst 50% av den totale bruken, må NAD-verdien beregnes som et gjennomsnitt av maksimaldosene for de bruksområdene som til sammen utgjør minst 50% av bruken.
- 5.4.2. For preparat godkjent til bruk både på friland og i veksthus, fastsettes NAD ut fra de bruksområder som er på friland, med mindre bruken i veksthus utgjør den dominerende delen av forbruket av det aktuelle preparatet.
- 5.4.3. For preparat godkjent brukt til flere bekjempelsesformål, eksempelvis et visst utvalg av skadegjørere i en og samme kultur, beregnes NAD på grunnlag av den høyeste tillatte dosering til det/ de bekjempelsesformål som forventes å representere hovedtyngden av forbruket i kulturen totalt sett.
- 5.4.4. For preparat godkjent til både beising og utsprøyting, fastsettes NAD ut fra de bruksområder som innebærer utsprøyting av preparatet, med mindre bruken til beising utgjør den dominerende delen av forbruket av det aktuelle preparatet. Plantevernmidler brukt til dyping, innblanding eller vanning likestilles her med beisemidler med mindre en konkret dekadose er angitt på etiketten.
- 5.4.5. Spesielle doseringer for bruk i integrert bekjempelse, skal ikke trekkes inn i grunnlaget for vurdering av NAD så lenge det finnes andre og høyere doseringer angitt på etiketten.

5.5. Dosegrunnlag for fastsettelse av NAD for det enkelte bruks-/virkeområde

5.5.1. For bruks- /virkeområder hvor dosering er angitt som mengde preparat pr. arealenhet, benyttes den høyeste tillatte dosering som grunnlag for beregning av NAD.

5.5.2. For bruks-/virkeområder hvor dosering er angitt som brukskonsentrasjon og bruksmengde pr. daa ikke er oppgitt, omregnes dette til dekadoserings etter følgende prinsipper:

$$\text{Høyeste tillatte mengde preparat pr. 100 liter vann} \times [(\text{antall liter væske/daa})/100] = \text{Normert arealdose (NAD)}$$

I de tilfeller hvor etiketten ikke inneholder noen angivelse av væskeforbruk, fastsettes dette ut fra normal væskemengde til det aktuelle bekjempelsesområdet. Normal væskemengde ved sprøyting i de arealmessige største kulturene vises i tabellen under. Ved beregning av arealdose for kulturer som ikke er nevnt i tabellen brukes den væskemengden som er mest vanlig.

<i>Kultur</i>	Normal væskemengde (liter/ daa)
Epletrær	150
Jordbær på friland	100
Tomat i veksthus	200
Agurk i veksthus	200
Prydplanter i veksthus	150
Prydplanter på friland/ planteskoler	150

5.5.3. For jordbær hvor dosering er angitt som mengde pr. meter rad, og bruksmengde pr. daa ikke er oppgitt, omregnes dette til dekadoserings etter følgende prinsipper.

$$\text{Høyeste tillatte mengde preparat pr. 1000 meter rad (uavhengig av radbredde)} = \text{Normert arealdose (NAD)}$$

5.5.4. For bruks-/ virkeområder hvor dosering er angitt som mengde pr. vektenhet såvare og bruksmengde pr. daa ikke er oppgitt, omregnes dette til dekadoserings etter følgende prinsipper:

$$\text{Høyeste tillatte mengde preparat pr. vektenhet såvare} \times \text{antall vektenhetersåvare pr. daa} = \text{Normert arealdose (NAD)}$$

Faktoren "antall vektenheter såvare pr. daa" fastsettes ut fra anbefalt såmengde, og samme såmengde benyttes for alle preparat i den aktuelle kulturen. Anbefalt såmengde for ulike kulturer går fram av tabellen under.

Kultur	Så/settemengde per dekar
Potet	250
Gulrot	0,175
Kålrot	0,1
Erter til modning	23
Stikkeløk	135
Vårraps	1,05
Vårrybs	1
Bygg	21
Haver	21
Vårhvete	22
Høsthvete	20
Hvete, veid gjennomsnitt	22
Høstrug	16
Rughvete	19
Korn, veid gjennomsnitt	21

5.5.5. For behandling av planter i skogplanteskoler beregnes dekar dosering etter følgende prinsipper hvis bruksmengde pr. daa ikke er oppgitt:

Høyeste tillatte mengde preparat til 250 planter = Normert arealdose (NAD)

5.5.6. For bruksområder eller bekjempelsesformål hvor dosering er angitt som mengde preparat pr. potte, omregnes denne til dekar dosering etter følgende prinsipper, hvis bruksmengde pr. daa ikke er oppgitt:

Høyeste tillatte mengde preparat pr potte x (1000 m²/ potteareal i m²) = Normert arealdose (NAD)

Hvis pottesstørrelse ikke er oppgitt i doseangivelsen, regnes NAD ut på følgende måte:

Høyeste tillatte mengde preparat pr potte x 50 000 (tilsvarer pottestørrelse 16 cm) = Normert arealdose (NAD)

5.5.7. For bruksområder eller bekjempelsesformål hvor dosering er angitt som mengde preparat pr. romvolum (luft), omregnes denne til dekadoserings etter følgende prinsipper, hvis bruksmengde pr. daa ikke er oppgitt:

Høyeste tillatte mengde til 5.000 m ³ = Normert arealdose (NAD)
--

5.5.8. Ved delt behandling, dvs. en bekjempelsesstrategi hvor man deler opp preparatmengden i to eller flere behandlinger, skal den høyeste tillatte totale dosering utgjøre grunnlaget for videre beregning av NAD.

5.5.9. Ved gjentatte behandlinger skal den høyeste tillatte dosering for den enkelte behandling benyttes som utgangspunkt for videre beregning av NAD. Gjentatt behandling praktiseres i en situasjon hvor behandling nr. 2, 3, osv. er avhengig av skadegjørersituasjonens utvikling siden forrige behandling. Vurderingen av om behandling skal settes inn eller ikke, skjer i tilknytning til den enkelte behandling.

5.5.10. Dersom "klar til bruk" preparater ikke har angitt noen arealdosering på etiketten, fastsettes NAD ut fra den NAD som er fastsatt for andre preparat med samme virksomt stoff. I så tilfelle må denne NAD-verdien korrigeres for fortynningsfaktoren av virksomt stoff i "klar til bruk" preparatet.

5.5.11. For plantevernmidler som ikke kan beregnes etter noen av de ovenfor nevnte prinsipper, utarbeider Planteforsk Plantevernet et forslag til NAD ut fra begrunnet skjønn.

Kommentarer til foreslåtte endringer i forskrift om plantevernmidler

1. Kommentarer til endringer i selve forskriften

§ 1

Paragrafen angir virkeområdet for forskriften. Det gjøres unntak for plantevernmidler som nyttes til vitenskapelige formål.

§2

Definisjon av plantevernmiddel som tidligere sto i lov om plantevernmidler § 2 a og §16 er flyttet over i forskriften. Samtidig er definisjonen av plantevernmidler utvidet til å omfatte preparater som kan forebygge angrep av skadegjørere. Det betyr at preparater som i dag nyttes til desinfeksjon av tomme veksthus og lagerrom for vegetabiler inkludert emballasje (potetkasser, plantebrett med mer), samt til desinfeksjon av plantenæringsløsninger og vekstmedier med mer og preparater som forebygger/hindrer skade av skadedyr (rotte og annet utøy) på lagrede produkter reguleres av plantevernmiddelregelverket.

§ 29

Paragrafen er endret for å angi at makrobiologiske preparater unntas kontrollgebyret. Det spesifiseres også at det er det regionale mattilsynet på Ås som beregner kontrollgebyret for det enkelte preparat.

§ 30

Paragrafen er endret for å angi at makrobiologisk preparater unntas fra miljøavgift. For klebemidler og andre tankblandingsmidler (som nyttes for å øke virkningen av plantevernmidler) er også spesifikt nevnt men de har også tidligere vært unntatt miljøavgift siden de har vært plassert i avgiftsklasse 0. Det spesifiseres også at det er det regionale mattilsynet på Ås som beregner miljøavgiften for det enkelte preparat.

Det følger ellers en ny oppdeling av avgiftsklassene for yrkesmessig bruk. For å hindre et for komplisert system og for mange avgiftsklasser foreslås det at det "ryddes opp" i dagens system. Klebemidlene er i dag fritatt for miljøavgift, og det er ikke nødvendig at det nevnes i dagens klasse 0. Beisemidlene og de biologiske preparatene plasseres ikke lenger automatisk i egne avgiftsklasser (dagens avg. kl. 1), men foreslås differensiert på bakgrunn av helseeffekter (ikke miljøeffekter). Dette betyr at det etableres 5 avgiftsklasser for yrkespreparatene, hvor de med lavest risiko plasseres i avgiftsklasse 1 og høy risiko i avgiftsklasse 5. For hobbypreparatene blir det ingen endringer, og disse plasseres i avgiftsklasse 6 og 7. Det totale antallet avgiftsklasser blir da tilsvarende som i dag.

Det foreslås også at faktor for avgiftsklasse ikke nevnes i forskriftens paragraf 30, men at de vil være å finne i vedlegget.

2. Kommentarer til vedlegg 2 til forskriften – retningslinjer for klassifisering av plantevernmidler i avgiftsklasser differensiert etter helse- og miljøegenskaper, og retningslinje for fastsettelse av normert arealdose.

Landbrukstilsynet har siden nytt avgiftssystem ble innført i 1999, hatt interne retningslinjer som beskriver hvordan avgiften skal beregnes for det enkelte preparat. Disse retningslinjene er nå revidert og de foreslås tatt inn som et vedlegg til forskrift til plantevernmidler.

I forhold til eksisterende retningslinjer er det skjedd følgende endringer/forbedringer:

- Kriteriene for avgiftsklassifisering er justert med hensyn til helseeffekter slik at disse blir i samsvar med helserisikoindikatoren.
- Det er inkludert eksponering for plantevernmidler ved håndtering av behandlet plantemateriale i helsedelen av avgiftssystemet.
- Avgiften for beisemidler er differensiert ut fra helseegenskaper, siden eksponeringen og de iboende egenskapene kan variere betydelig.
- Relevante metabolitter er inkludert i helseklassifiseringen. I noen tilfeller kan metabolittene ha mer betenkelige helseegenskaper enn det virksomme stoffet.
- Retningslinjene for avgiftsklassifisering er endret med hensyn til miljøeffekter slik at det på en bedre måte tar hensyn til den samlede miljørisiko ved bruk.
- Retningslinjen for fastsetting av NAD er revidert, slik at den blir mer brukervennlig.
- Antall helse- og miljøklasser er økt for preparater til yrkesmessig bruk, noe som gir en bedre differensiering mellom egenskaper/risiko, og mindre forskjeller mellom klassene. Det medfører også en økning i antall avgiftsklasser for preparater til yrkesmessig bruk fra 3 til 5.

De ovennevnte endringer betyr en revisjon av retningslinjer for helseklassifisering, mens det for miljøklassifisering er utarbeidet et helt nytt system som er likt en revidert versjon av systemet for risikoindikatorer for miljøet. Landbrukstilsynet ser det som en stor fordel at systemene for avgift og risikoindikatorer er så like som mulig.

I følge sendeliste

Ref.:

Vår ref.:

200301196 IP TR

Dato:

??? 2003

Høring av revidert forskrift om plantevernmidler av 14. desember 2000

Som følge av implementering av biociddirektivet (98/8/EF) må forskrift om plantevernmidler endres slik at virkeområdet utvides og inkluderer preparater som nyttes forebyggende i en plantevernsituasjon. Det vil bety bl.a. at stoffer til desinfeksjon av lagerrom/lagerkasser, eller til desinfeksjon av næringsløsning, samt midler mot rotte og annet utøy som kan gjøre skade på lagrede vegetabilier eller planteprodukter blir omfattet av definisjonen for plantevernmidler. Endringen i forskriften vil gi hjemmel til å regulere slike produkter. Detaljerte krav til dokumentasjon med mer vil bli utarbeidet på et senere tidspunkt.

Som følge av handlingsplanen for redusert risiko ved bruk av plantevernmidler er avgiftssystemet for plantevernmidler evaluert, og forslag til endringer er utarbeidet. Vedlagte utkast til reviderte endringer i paragrafene 29 og 30 angir dette. Det er videre lagt ved retningslinjer for beregning av avgift for det enkelte preparat. Dette vil være et vedlegg til forskriften.

På vegne av Landbruksdepartementet sendes forslag til revidert forskrift om plantevernmidler til høring. Det vises for øvrig til utfyllende kommentarer til endringsforslagene.

Landbrukstilsynet ber om at eventuelle kommentarer sendes oss innen 2003.

Med vennlig hilsen

Ellen Mari Grande
Avdelingsdirektør

Terje Røyneberg
Seksjonssjef

Vedlegg:

- Utkast til forskrift om endring av forskrift om plantevernmidler av 14. des. 2000
- Vedlegg 2 – retningslinje for klassifisering av plantevernmidler i avgiftsklasser differensiert etter retningslinje for fastsettelse av normert arealdose.
- Kommentarer til endringsforslagene.
- Forslag til høringsbrev inkl høringsliste.

Kopi: Landbruksdepartementet, Avdeling for matproduksjon og helse

LISTE OVER HØRINGSINSTANSER VEDR. FORSLAG TIL REVIDERT FORSKRIFT OM PLANTEVERN MIDLER

Miljøverndepartementet
Helsedepartementet
Arbeids- og administrasjonsdepartementet
Finansdepartementet

Statens forurensingstilsyn
Statens helsetilsyn
Toll- og avgiftsdirektoratet

Folkehelseinstituttet
Planteforsk, Plantevernet
Jordforsk
NIVA
NLH/ITF
NORSØK
Landbrukets forsøksringer

Fylkesmannens Landbruksavdelinger (FMLA)
Fylkesmannens Miljøvern avdelinger (FMMA)
Direktoratet for naturforvaltning
Direktoratet for arbeidstilsynet

Norges Bondelag
Norsk Bonde- og Småbrukarlag
Norsk Gartnerforbund
Stiftelsen Godt Norsk

Norsk Plantevern Forening (NPF)
Felleskjøpet Østlandet import
A.T. Langesæter
Gori A/S
Henkel KeNord A/S
Hydro Hagebruk
L.O.G.
Vadheim Groplex AS

Norges Kooperative Landsforening
Norske Felleskjøp

Felleskjøpet Østlandet
Felleskjøpet Rogaland Agder
Felleskjøpet Vestlandet
Møre Felleskjøp
Nordmøre og Romsdal Felleskjøp
Felleskjøpet Trondheim
Plantasjen - hovedkontor i Kongsvinger
Hageland - hovedkontor i Oslo
Lier fruktlager

Naturvernforbundet
Natur og Ungdom
Miljøvernforbundet
Miljøheimet
Bellona
Framtiden i Våre Hender